

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékire.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap
korán reggel.
Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lycaum-ngomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyesxög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér soronként 40 fillér.

Csütörtök, április 21.

A szárnyaskerek megállt...

Kolozsvár, április 21.

Mikor Magyarországon az első
sinpárt lerakni készültek, — az
»Első magyar pozsony—nagy-szom-
bati vasutét« — az alakuló gyűlés
alapsabályai megerősítését ezzel a
jelenző megjegyzéssel kérelmezte,
1836-ban:

»Az alapsabályok az
állam, vallás és társadalmi
rend ellen semmit sem tar-
talmaznak.«

Ezt a bekeszerető deviset ez
az intézmény egész a tegnapi na-
pig, vagyis 1904. április 19-én es-
tig becsületesen betartotta. Attól
az időtől kezdve, a midőn ez a
14 Km. sinpár felépült és átadatott
a forgalomnak, egész maig, midőn
vasutaink hossza circa 15,000 Km.,
évi bruttó bevétele pedig kerek-
számban 200,000,000 korona: a ma-
gyar államnak békésebb, türelme-
sebb, megbízhatóbb, önfeláldozóbb,
hasznosabb és mellőzöttebb polgára
nem volt, mint az az 52,000 vasutas,
a kiknek ma, mikor a civilistától a
közsegi jegyzőig, a felfelé és le-
felé korteskedő fizetésemelő javas-
latok csak úgy röpködnek a levegő-
ben, leszállította a szállásbérét,
egyenként 300—500 koronával,
ugyanakkor, midőn „megjavította“
fizetését egyenként — 20 koro-
nával!...

És ma, a huszonnyolc év hi-
ján száz esztendőn át minitányi
pontossággal a Kárpátoktól az Ad-
riáig, Marchegg-től Predealig szá-
guldó szárnyaskerek megállt!...
A prűszkölő, zakatoló, dűbörgő
acél szörnyetegek kihűlten állnak,
a napfényben csillogó, az éjszaká-
ban rémes vörös szemekkel vilá-
gító ércigények nem kanyarognak
sem az alföldi tanyák pusztái közt,
sem a vadregényes bérci völgyek
titokzatos kebelén.

Mi okozta ezt?...

Azt olvasom a statisztikában,
hogy az államvasutak egy napi
forgalma, bevételekben megköze-
liti az egy milliót!

Ez tehát a magyar állam kára
24 óra alatt. Ha a sztrájk hat na-
pig tart: ez a kár kerek összegben
ugyanannyi, mint a mennyit kitesz
az egész fizetés főlemlési budget.
És kétannyi, mint a mennyivel a
vasutasok 1901-ben készült memo-
randuma szerint — az egész fize-
tés rendezési kérdést megoldani le-
hetett volna. Olyan összeg, a mi-
vel két évre, sőt három, négyre fe-
dezhető lett volna az a többlet, a
mivel a vasutasok méltányos igé-
nyei közmegnyugvás szerint ren-
dezhető lettek volna.

Mert ezek a vasutasok meg-
hatón szerény és a naivitásig be-
csületes emberek.

Mindenki tudja, hogy senki
sem szolgál úgy reá a fizetésre,
mint ők. Fárastóbb, nagyobb pon-
tosságot, fegyelmeztetést, odaadást
kívánó foglalkozás az emberi fog-
lalkozások közt nem létezik. Egy
pernyi figyelmetlenség, egy má-
sodpernyi megfáradásán a végkép
kimerült testi és szellemi erőnek, a
36 órai szakadatlan szolgálat-
ban végtelenig feszített idegeknek:
— száz és száz emberélet sorsa
mulik. Egy rosszul igazított váltó:
— sok évi fegyház. Egy félreismert
jel: — vesztett élet és existencia!

A vasuti tisztviselő mindenki-
nek és mindenkiért felel. Félháza
mindig a börtönben van. Félzeme
mindig a felettesek kegyét kényte-
len lesni. Igája kétszeres; álma
félzemes.

Előmeneteli kilátásai, különösen
az alsóbb fokok hihetetlenül nehe-
zek. Egy géplakatos-tanoncnak 320
frtért 14 évig kell robotolnia a leg-
nehezebb munkában, a míg — jó

protectio mellett — 720 frtos moz-
donyvezető lehet.

A tisztviselők átlagának a fel-
ügyelői állás az „álmok non-plus-
ultrája.“ És 30 évi szolgálat után
csak a kiváltságosak és »gutge-
sinnt«-ek érik el egy törvényszéki
bíró fizetését.

És ezeket a páriákat — ki-
hagyták az általános fizetésemel-
lési tervet keretéből.

Miért? Mert a legfontosabb és
a legengedelmesebb állami alkalm-
zottak voltak. Vasfegyelem vaskor-
látai között voltak zárva és vasszi-
gor vasbotja uralkodott felettük.

Bartha Miklós igen helyesen
mondja, hogy talán azt hitték, hogy
e vasketrecben »nyulak vannak,
a melyek nem tudnak harapni.«

Pedig a ketrecekben nem álla-
tok, hanem emberek voltak.

Eppen olyan emberek, mint a
vámegyei ügyész ur, a kinek 1000
frt helyett 2200 frtra emelte a fi-
zetését a — kegyes Tisza-kormány.
Mint a járási orvos ur, a ki 600
frt helyett kapni fog 1200.

A kortes falusi jegyzőkért és a
még kortesebb főszolgabírákért —
kérletlenül meg lehetett az
állami budgetet 17 millió öt-
százezer korona többlettel ter-
helni. Mert ezek a autonóm tiszt-
viselők s ha a sarkukra állanak:
bedugul a mameluk-mandátumok
liferálása. És mit csinál akkor —
Rónay ur?

Ellenben a szegény vasutasok
csak amolyan félemberek, auto-
maták, — a kikből okvetlen ki kell
potyogni az „igen«-nek, ha a —
fülüket meghuzzák. Ha tehát a me-
gyei uraknak tálcán viszik a forin-
tot — nekik elég az odavetett —
fillér is.

A ki pedig mukkanni mer —
az úgy jár mint Margulit. Mehet
koldulni. Mindenki tudja, hogy foj-
tottak el a vasutasok kebelében,
minden önfentartási mozgalmat. Leg-
ujabban ehez járult a Tolonház és
a testi erőszak.

Vérlázító, hogy bántak el ezek-
kel a „kitagadottakkal“. Miképp
gették el a kérvényezőket a minisz-
teri előszobákba!

A míg a türelmes vér utolsó
csöppjét is kisajtották belőlük.

Ekkor aztán talpra álltak. Öt-
venkétezer ember — még is csak
egy kis erő! A pulya-törpe egyszer-
re óriássá változott. Hieronymi és
Ludwig ur jobban megjedtek tőlük,
mint Hamlet az apja lelkétől, Mack-
bet a Banco szellemétől.

Igértükben világra hoztak egy
fizetés-javítási projectumot. Mire
azonban a projectum testté vált —
lelohadt, mint a soufflé. A ház asz-
talára került javaslatot megrökö-
nyödvé bámulta az ország, mint az
éhes vendég a rosszul kelt kuglófot.

Szemfényvesztő svindli volt ez,
nem fizetés rendezés.

És a vasutasok még ekkor sem

gondoltak arra az erőre, a mit
kifejtett karjaikban a gép-ka-
lapács.

Nincs ebben a mozgalomban
meghatóbb, mint az ok, — mely
miatt kiűtött a — sztrájk.
Még az se ragadta őket a vég-
letekig, midőn letiltották az orszá-
gos értekezletüket. Mikor megtagad-
ták tőlük a gyülekezés és tanács-
kozás szabadságát.

De midőn azt hallották, hogy
a vezető tisztviselők torkára tette
a kormány a kezét: — ezért abban
az órában egy akarattal leszerelték
a munkát az ország egész terü-
letén. . . .

Kiszámíthatlan következtetés telt!

De: igazuk van! . . .

Milliókra és milliókra megyen a
kár, a mit e miatt az állam szenved.

Milliókra és milliókra, a mit
veszt a kereskedelem, az ipar, a

forgalom, a belföld, a külföld, egye-
sek, és a közönség egésze.

Ám, a felelősség isten és embe-
rek előtt nem őket, hanem a — ma-
gyar kormányt terheli mindezekért.

Azt a kormányt, a mely kortes
célokért cserébe adta az igazságot
és a mely a jog és méltanyosság
helyébe az erőszakot állította tisz-
telendő bálványul.

A vasutasok eddig a legmegha-
tób példáját és legtisztetreméltóbb
mérsékletét szolgáltatták a végte-
len türelemnek. Ha ebben szilár-
dak maradnak: győzni fognak!

A magyar kormány példáját
adta velük szemben a legbutább
türelmetlenségnek. Ha ebben szilár-
dul kitart: bukni fog!

Dr. Deák Albert.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Express tudósítás. —

A képviselőház ülése.

Budapest, április 20.

A képviselőház tagjai délelőtt tíz óra-
kor gyűltek össze tanácskozára. Óriási iz-
galom közepette. Az izgalom oka: a vas-
uti sztrájk. E mellett eltörpült minden, még
a fölséges királyi kézirat hatása is. Az ülést
pártközi konferencia előzte meg, mely a
sztrájk s a vasutasok dolgában gyűlt össze
s melyen Tisza István miniszterelnökön
kívül Lukács László és Hieronymi Károly
miniszterek, gróf Serényi, Nagy Ferenc,
Hodossy Imre, Rakovszky István, Polónyi
Géza, Szederkényi Nándor, Bathányi Ti-
vadar gróf, Lengyel Zoltán, Vázsonyi Vil-
mos és Miklós Gyula vettek részt.

A pártközi értekezlet délig folytát-
ták, de eredménytelenül, mert a kormány
a leszámolás elvét tartván szem előtt,
mindaddig nem hajlandó engedni, míg a
„láztörő“, a fegyelem anyos megértéséért
meg nem hajlandó. Az ellenzéki képviselők
persze tiltakoztak ez ellen és hosszas vita
után elhatározták, hogy a képviselőház ülé-
sének napirendje előtt felszólalásokat indi-
tanak e tárgyban.

Déli fél egy óra volt már, a midőn
Perczel Dezső képviselőházi elnök az ülést
megnyitotta. A kormány tagjai mindnyájan
megjelentek s a karzatokat zsufolásig el-
lepte a publikum.

Perczel Dezső elnök bejelenté, hogy
napirend előtt Vázsonyi Vilmos, Szederkényi
Nándor, Polónyi Géza és Rakovszky István
őhajtanak felszólalni.

Okolicsányi László: Megnyitás előtt
kértém még a jogot az első felszólalásra.

Elnök: Nem tud erről a kérsről s
igy nem is adja meg a jogot a felszólalásra.
Kubik Béla: Az elnök hazudik! Ku-
bikot az Elnök óriási zaj között rendre-
utasítja s elmondja, hogy Okolicsányi az
ajtóban szolt neki, akkor a midőn már he-
ten jelentkeztek szólásra. Majd, tekintettel
arra, hogy Kubik Béla közbeszólásával
az elnöki szék tekintélyét sértette meg, in-
dítványozza, hogy adják ki őt a mentelmi
bizottságnak. A többség elfogadta ez in-
dítványt.

Majd Vázsonyi Vilmos szólalt föl s
kikutatni kéri, hogy kit terhel a felelősség
a vasuti sztrájk dolgában. Mert ki kell
mondania, hogy nem a fizetésemelés kér-
dése, hanem a gyűlés betiltása provokálta a
sztrájkot. Követeli, hogy a vasutasok gyű-
lekezési jogát ne vonja meg s legyen sza-
badágukban az, hogy gyűléstőlük panaszai-
kat tetszésük szerint előadhassák.

Vázsonyi beszéde közben Endrey Gyula
lépett a terembe, újságolván, hogy több
tisztviselőt a tolonházba szállítottak.

Erre a hírre óriási zaj támadt.

Polónyi Géza közbe kiabálta hogy:

— Magyar hivatalnokot ki mer a to-
lonházba küldeni.

Horváth Gyula: Miniszterkipofozási

indítványt hangoztatott.

Vázsonyi pedig beszédét folytatván

a kormány erőszakára a kormány kudarcát
helyezte kilátásba, mert erőszakkal célhoz
érni nem lehet, csak törvénnyel és böl-
csességgel!

Hieronymi Károly kereskedelemügyi
miniszter válaszában hangsúlyozza, mily
rettentő kár az országra a vasutasok
sztrájkja. Ezzel a sztrájkművelettel meg-
szegték esküjüket a vasutasok. Első feladat
tehát: segíteni a kinos helyzetben.

A sztrájk az igazgatók művének ered-
ménye. A kormány örömmel veszi azok
visszavérését, kik ismét a munkába állnak,
de egyébiránt, az előidézett anarkiát meg
kell büntetni. Meg kell torolni azt, hogy a
vasutasok a vonatokat önként összeállítot-
ták s így önhatalmilag rendelkeztek azzal,
a mi az államé.

Majd a vasuti tisztviselői javaslatot
veszi védelmébe s jelzi, hogy a vasutasok
aránylag elég jól vannak dotálva s a rette-
netes szélsőségbe csapott mozgalomnak

realis alapja nincs. Ha tehát a vasutasok
nem térnek a szolgálatba vissza, úgy
önéklők is föntartjuk a for-
galmat, az ország érdekében.

Folytonos zaj és közbekiáltások között
jutott a miniszter beszéde végéhez.

Ekkor

Szederkényi Nándor állott föl szó-
lásra s fölkérte a kormányt, hogy az ügyet
igyekezzék békés uton sürgősen meg-
oldani.

Gróf Tisza István igéri, hogy gon-
doskodni fog róla, miszerint a félrevezetett
vasutasok a helyes és igaz irányba vissza-
tereltesse. A kormány elment, szerinte,
a lehetőség határáig s a mint a vasutasok
nagy bünt követtek el az állam vagyonával
szemben, ép úgy, végzetesnek látszó sze-
rencsétlenség volna rájuk is, ha a békés
szót üresen elsiklani hagyják maguk mel-
lett. Kötelességének ismeri, hogy a sztrájk-
kolók által megzavart állami rendet föltét-
lenül helyreállítsa.

Gróf Tisza István beszéde után az
ülés, ugy 3 óra felé, véget ért.

Városi közgyűlés.

Interpellációk a rendőrség

ügyében.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, április 21.

Tegnap délután 3 órakor tartotta ren-
des havi közgyűlést Kolozsvár szabad kir.
város törvényhatósági bizottsága. Az ülés
megkezdése előtt természetesen a vasutasok
ügyéről beszélgettek és egy elmés városi
a most megjelent királyi kéziratra célozva
meg is jegyezte:

— Pechje van ő felségének. Ez a ki-
rályi elhatározás más időkben óriási szen-
záció lett volna, most pedig eltörpült a vas-
utasok sztrájkja mellett!

De azért természetesen hivatalosan
már nem a vasutasokról, hanem a királyi
kéziratról esett szó és Szvacsina lelkes
szavakkal vezette be azt a bejelentését,
hogy Tisza Istvánnak táviratot küldött. Hát
azért nem volt semmi baj.

Ellenben dr. Hadady Endrét fenyegette
egy interpelláció. A főkapitány gondolta
magában, ha már úgy is ki kell kapnom,
essek túl rajta egyszerre, hát ezért előbb
válaszolt egy korábbi interpellációra valami
rendőri brutalitások ügyében Havas Lázár-
nak és aztán nyugodtan kívánta, hogy
Hirschfeld Károly hadd szellőztesse a rend-
őrbiztosok ügyét is. Erre is válaszolt. Az
interpellálók szerették volna, ha más is
beszél a tárgyakhoz és sehogysem akarták
tudomásul venni a választ. De a közgyűlés
többsége tudomásul vette. Hirschfeld Károly
azonban mindjárt elhatározta, mégis meg-
szóltatja az összes városatyákat: mi a
véleményük arról, ha Kallós megpofozza
Wébert és Wéber megveri erre Kallóst.
Ennélfogva el lehetünk reá készülvé, hogy
ez a páros viaskodás a legközelebbi köz-
gyűlésen, mint indítvány fog szerepelni.
Az interpelláló különben ütött egyet a saj-
tón is, mert a sajtót mindig jó ütni. Ha
pedig jó, miért ne élveznék azt. Igaz, hogy
a sajtó dereka nem igen fájul bele ezekbe
a vágásokba, de ha úgy csinálna, mint a
hogy az interpelláló által védett Wéber és
visszatűné; no hát az aztán fájna is.

Az interpellálótól együtt Salamon
Antal tanácsos, ez a kétségtelenül eredeti
öreg ur se vette tudomásul a választ. (Az
„Öreg“ jelzőt né haragudják meg nagyon,
mert nem úgy értjük, ahogy ő gondolja.)
Nem vette tudomásul a választ pedig azért,
mert ugymond, kíváncsi arra: mit akar hát
ezen az interpelláció anyagán megtárgyal-
tatni Hirschfeld.

S ezután áttértek a napirendre. A vá-
sárvámok kérdésénél volt még nagyobb vita,
ahol szintén Hirschfeld Károly volt a ve-
zérszórnok. De itt már megszólalt Szvacsina
Géza, Kánitz Jenő és Pisztory Mór és a
végén persze kisült, hogy most egyelőre
marad minden ahogy volt. Részletes tudó-
sításunk a következő:

Jelen voltak:

Bizottsági tagok: Adorján György, dr.
Apáthy István, Babos Sándor, B. Bak Lajos,
dr. Boros György, D. Deák József, Dobál Antal
tb. tiszti főügyész, Ferenczy Dezső, Gáman
Zsigmond, dr. Genersich Gusztáv, Gombos Fe-
renc, Havas Ármán, Havas László, Hevesi Jó-
zsef, Hirschfeld Károly, Katona András, Kánitz
Jenő, dr. Kecskevényi István, dr. Kiss Mór,
Köntey Imre, Merza Gyula, Nagy János, dr.
Papp József, dr. Pisztory Mór, Pál György, ifj.

Reményik Lajos, Reményik Károly, Reményik
Victor, Rucsa Lajos, Szekula Akos, dr. Szent-
királyi Akos, dr. Széchy Akos, Szilágyi Lajos,
Tanács József, Tokaji László, dr. Tutsek Sán-
dor, Vajsz József, Wertheimer Vilmos.

Tisztviselők: Szvacsina Géza polgármes-
ter, Salamon Antal tanácsos, Fekete Nagy Béla
tanácsos, dr. Esterházy László főjegyző, dr.
Nemes Ferenc aljegyző, Föder Ottó aljegyző,
Polez Rezső tiszti aljegyző, dr. Hadady Endre
főkapitány, dr. Jeszenszky Gyula árvaszéki
elnök, dr. Bartha János főorvos, Tömösvári
Miklós főpénztárnok, Póczy Mihály főmérnök,
Lakatos Ferenc főszámverő.

Napirend előtt.

Gróf Béli Akos főispán az ülést
megnyitja és jelenti, hogy napirend előtt a
polgármester indítványt őhajt tenni ezen-
kívül a főkapitány felel egy régebben hozzá-
intézt interpellációra, végül Hirschfeld
Károly interpellációt őhajt intézni a főka-
pitányhoz.

Szvacsina Géza polgármester: Váro-
sunkban ma reggel megjelent lapok nagy
fontosságu és az egész magyar nemzet ér-
zelmi világát mélyen érintő hírt közölnek.
A hírre, mely arról szól, hogy ő felsége
a király legfelsőbb kéziratával utasítja a mi-
niszterelnököt II. Rákóczi Ferenc hamvai-
nak hazaszállítására, minden magyar ember
szívének meg kell dobbannia. A magyar
nemzet mindig szeretettel vette körül ko-
ronás királyát. Ez a cselekedete a királynak,
még közelebb kell hozza őt a nemzet ra-
jongó tiszteletéhez. Hála és hódolat illesse
ő felségét e tettért. Indítványozza, hogy
Kolozsvár város háláját és tiszteletét a mi-
niszterelnök útján, a trón zsámolyánál is
tolmácsolja.

Indítványozza, hogy Tisza István gróf
miniszterelnököt következő távirattal üd-
völjék:

Az öröm és lelkesedés túlradó érzel-
meitől áthatott szívvel értesült Kolozsvár
szab. kir. város törvényhatósága öfelségé-
nek arról a legmagasabb elhatározásáról,
a melylyel Rákóczi Ferenc hamvainak
hazaszállítását elrendelte.

Öfelségének e királyi ténye által az
egész nemzet szíve forrott össze királyá-
vai és Kolozsvár város közönsége kifeje-
zést őhajtván adni öfelségére iránt érzett
mély hódolatának, a mai napon tartott
közgyűléséből arra kéri Excellenciát,
hogy Kolozsvár sz. kir. város hódolatát a
trón zsámolyánál kifejezésre juttatni ke-
gyeskedjék.

De e lélekemelő pillanatban háláját és
elismerését fejezi ki Kolozsvár szab. kir.
város törvényhatósága Excellenciának is,
mint a Korona tanácsadójának.

Eolozsvár szab. kir. város törvény-
hatósági bizottságának 1904. évi április
hó 20-án tartott közgyűléséből.

Szvacsina Géza,

kir. tan., polgármester.

A törvényhatósági bizottság a polgár-
mester szavait éljenzéssel fogadta és a mi-
niszterelnökhöz küldendő üdvözlő távirat
szövegét egyhangulag magévá tette.

Hadady Endre főkapitány felel azon
interpellációra, melyet annak a 6 fiatal em-
ber ügyében intézett hozzá Havas Lászlár,
kik mint tanuk leletnek meg a rendőrségen
és mégis megbüntették őket. Továbbá vá-
laszol Weisz Salamon ismeretes ügyé-
ben is.

A főkapitány semmit mondó választ
Havas Lászlár nem vette tudomásul. Egy-
ben újabb eseteket jelent be, melyek mind
a mi rendőrségünk éhletlensége és körül-
tekintés nélküli eljárásai mellett szólnak.
Kéri interpellációjának napirendre tűzését.

Elnöklő főispán erre megszavaztatta a
törvényhatósági bizottság tagjait és a sza-
vadás eredményeképen konstátálta, hogy a
többség a főkapitány választ tudomás-
sul veszi.

Hirschfeld Károly a nemrég le-
folyt rendőrbírói tárgyalás következő
interpellációt intézi a polgármesterhez és a
főkapitányhoz:

1. Igaz-e, hogy dr. Hadady Endre fő-
kapitány ur, többek között Kallós Béla
rendőrbizost is Hódmező-Vásárhelyről
hozta magával, ki a főkapitány ur ke-
gyeltjének tekintetvén magát, kartársai
fölött fölényt kíván gyakorolni, a mint
Wéber rendőrbizost durva tetlegességgel
inzultálta?

2. Igaz-e az a szállongó hír, hogy az
intézők Kallós rendőrbizost a történetek
után is meg akarják tartani, míg a ma-
gának csupán fériás megörölést s ezzel
állására teljesen méltónak bizonyult Wé-
ber rendőrbizost elejtteni kívánják?

3. Ez az eljárás miben leli magya-
rázatát?

Szvacsina Géza polgármester ér-
demlegesen nem válaszol az interpellációra,
az érdemleges választ a főkapitány adja meg.

Hadady Endre főkapitány elismeri,
hogy Kallós Béla és Wéber László rendőrb-
biztosok nagy hibát követtek el, midőn hi-
vatalos helyiségben tetlegességre vetemed-
tek egymással szemben. Ezen eljárásukat ő
maga is elítéli. Az ügy különben fogymli
ultra van terelve, és a vizsgálat fogja ki-

deríteni, hogy ki a nagyobb bűnös. Ő nem tud róla, hogy Kallós kedvencének adta volna ki magát, de annyit megjegyez, hogy ő Kallóssal is csak úgy bánt, mint a többi rendőrbiztosokkal és vele semmiféle kivételt nem tett.

Hirschfeld Károly a polgármester választás tudomásul veszi, ellenben a főkapitány által adott válasz nem elégteli ki őt és ezért nem is teszi tudomásul. A többség azonban a főkapitány választását is tudomásul veszi.

A napirend.

A szentesítést nyert törvények kiadásával kezdődött a napirend. Ezután Salamon Antal tanácsos a magyar kir. honvédelmi miniszter leiratát terjesztette elő. A leirat a lovatörvény bizottságok megalakítására hívja fel a várost. A lovatörvény bizottság elnökei: Ehringer Lajos és Szentkirályi Ákos választottak meg. A közúti vasút 2292 korona vízidíj hátralékát adósa a városnak. A közigazgatási bíróság a vízidíj hátralék ügyében leirat a városhoz. A törvényhatósági bizottság már régebben kimondta volt, hogy a közúti adósságból semmit sem enged el. Erre az állásponton helyezkedik ismételtén, a közgyűlés s Polcz Rezső és Kiss Mór felszólalásai után azzal az utasítással adja ki a tanácsnak a közigazgatási bíróság leiratát, hogy a város jogos érdekeinek megvédéséről gondoskodjék.

A városi pénztárnoknál 1903. IV. negyedévi vizsgálatáról szóló polgármesteri jelentés tudomásul vétetett.

Esztorgom szab. kir. város átiratát a városi tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában Fekete Nagy Béla tanácsos terjesztette elő. Az átiratra vonatkozólag a szakbizottság javaslata ez: A városi tisztviselők javadalmazása nem lehet kisebb, mint a hasonló rangú állami vagy megyei tisztviselőké. A városok tisztviselői sok olyan munkával vannak megterhelve, mi kizárólag az államkormányzat körébe tartozik. Ezért az állam járuljon hozzá a városi tisztviselők helyzetének javításához. Intézzen feliratot a törvényhatóság az országgyűléshez, a kormányhoz és a városi tisztviselők érdekeinek megvitására összehívott országos ülésen képviseltesse magát. A közgyűlés a szakbizottság javaslatait elfogadja.

Ferencz József-ut 39. szám alatt egy magán óvoda van, melyet a város évi 1200 koronával segélyez. A kolozsvári róm. kath. plébánia hajlandó ezt az óvodát átvenni, ha a város az évi segélyt ezután is megszavazza. A közgyűlés azonban Boross György és Bartha János felszólalása után szavazással döntötte el, hogy nem adja át az óvodát a plébániának.

Dr. Haller Károly miniszteri tanácsos, egyetemi tanár közlekedési 40 éves jogtárságának jubileumát üli. A jubileumot rendező bizottság az ünnepélyen való részvétel tárgyában a városhoz is átirat. A törvényhatósági bizottság örömet tesz elegendő rendező bizottság átiratának: a jubileumi ünnepségen képviselteti magát.

Tanácsai előterjesztések.

Deák Pál árvaszéki ülnök részére közgyűlésileg megállapított fizetési különbözetnek személyi pótlék címen való megfizetése iránt előterjesztést tesz a tanács. A tanács előterjesztéséhez a közgyűlés hozzájárul.

A vásárvám, állás és helypénzszedésről alkotott szabályrendelet érvényének meghosszabbítása iránt a tanács előterjesztést tesz. Hirschfeld Károly kifogásolja a vásárvám szedését. A kereskedőket és iparosokat, kik adót, pótdót fizetnek nagyon megterheli és megélehetőséket hihetetlenül megnehezíti a vásárvám. A kolozsvári kereskedelem hanyatlásának egyik oka éppen a vásárvám. Élénk kereskedelmi városok, mint Arad, Pécs, Brassó már régóta eltörölték a vásárvámat ajánlja, hogy Kolozsvár is szüntesse meg ezt.

Szavacsina Géza polgármester nem zárkozik el a vásárvám kérdésének rendezése elől. Ajánlja, hogy küldjenek ki bizottságot, mely foglalkozzék ezzel a kérdéssel. Ha azonban a bizottság nem végezhet idejében, akkor a vásárvámat még három évig fenn kell tartani.

Kanitz Jenő a polgármester álláspontjára helyezkedik, de kiköti, hogy a kiküldendő bizottság záros határidőn — két hónapon belül készítse elő az ügyet.

Pisztory Mór: A vásárvám rendezésének kérdését szintén helyénvalónak találja, de nem látja indokoltnak a polgármester azon javaslatát, hogy ha a bizottság munkájával nem tud elköszülni, ugyanez három évre ismét a régi gyakorlat szerint szedjék e vámat. A három év helyett egyet javasol.

A gyűlés a polgármester javaslatát teszi magáévá, Kanitz Jenő, Pistory Mór módosításával.

Az Alsó városrész számára építendő hid ügye került most szóba.

Köntzky Imre a hidvám ellen szólal fel. Adorján György kéri a hidnak mielőbbi felállítását és kéri, hogy jó kemény anyagból építsék meg.

Fekete Nagy Béla. Első sorban meg kell tudatni, hogy az érdekeltek hozzájárulnak-e a hid építésének költségeihez. Ezért bizottság kiküldését javasolja. Boross György szintén. Somodi István külön földész érdekek istápolását látja a hid felépítésében. Ezért nem szavazza meg.

Katona Mihály, Gombos Ferenc és Póczy Mihály felszólalása után bizottság küldetik ki. A bizottság feladatát képezi az érdekeltekkel tárgyalni.

A Kötő- és Mester-utca szabályozása tárgyában; a Nagyszamos-utca szabályozása tárgyában; Hirsch Mátjának az asszonyfalvi malom után járó bérhátralék megfizetése iránti ajánlata tárgyában a tanács előterjesztéseket elfogadta.

A szamosközi-utcai lakosoknak kútjait elengedése iránti kérése és András Jakab s társai vízvezetékét a lakosok iránti kérése együttesen tárgyalatott. Salamon Antal előadta a szakbizottság javaslata alapján ajánlja, hogy e két felmerült esetről kifolyólag mondják ki, hogy 200 méteren túl nem kötelesek kútjait fizetni senki.

Somodi István az eddigi állapot fenntartását követeli. Nagy Dezső hozzájárul a szakbizottság javaslatahoz.

Kiss Mór szintén hozzájárul már csak azért is, mivel a vízidíjak olyanoktól, kik a legközelebbi kútól 200 méternél nagyobb távolságban vannak, ugy sem hajthatók be.

Még Salamon Antal tett egy-két megjegyzést s ezzel a szakbizottság javaslatait elfogadva, elnök az ülés folytatását mára halasztotta.

A vasúti sztrájkja.

A kolozsvári vasúti sztrájk.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, április 20.

Az „Ujság“ reggeli redess és déli rendkívüli kiadása vitte szét a hírt, hogy a vasúti sztrájkja kitört. S a közönség lázas érdeklődéssel olvasta erről az óriási megalomról közölt híreinket. A vasúti sztrájkjal mai vezetőikünkben foglalkozunk, itt csupán a nap krónikájáról adunk ismertetést. Részletes tudósításunk a Kolozsvártól történetekről a következő:

A kolozsvári üzletvezetőség gyűlése.

Jó forrásból jelentik nekünk, hogy Schandl Mihály kolozsvári üzletvezető, még a tegnapi nap folyamán megkapta a felhívást arra, hogy adja be nyugdíjaztatása iránti kérését. Schandl Mihály nyugdíjaztatása nem mai keletű, a kolozsváriak nagyfokú elégedetlenségének megnyilvánulása már csak betetőzte az elhatározott tény.

A megakasztott vonatközlekedés.

Mint ismeretes és miként már tegnapi különkiadásunkban is jeleztük, tegnap reggel három órakor indult Kolozsvárról a legutolsó vonat, míg a kolozsvári állomásra érkező többi vonat és pedig négy személyszállító és több tehervívő vonat az állomáson vesztegelt. E közben egymást érték a táviratok s a vasúti sztrájkok óriási izgalma ép oly izgalmat szült a város egész közönsége körében is. A várótermek és folyosók telve voltak utasokkal és érdeklődőkkel s ki-ki szennációra valló élénk hangon vitatta meg a sztrájk messi kiható következményű tényét.

A vonatvezető Dax.

Délelőtt féltizenegy óra felé Dax Adolf helyettes üzletvezető elakarta indítani a Predeal, illetőleg Brassó felé menő vonatot. Az ősz főtisztviselő elszánt arccal buzgólkodott és kapacitálta a memóriát mozdonyvezetésre, a tisztelket fűtésre. Ezek hajthatatlanok voltak. Végre egy Egri nevű fiatal mozdonyvezető rábírt mégis a szolgálatra és diadalmszerűen jelent meg Egrivel az állomáson. Már a vonaton állott Dax, már a kocsi utrakézen állottak, a midőn fenyegető kiáltások hangzottak: — Le onnét!

— Abcug! Mit keres ott!

— Nem engedjük egy lépést sem a vonatot.

Az izgatottan lázongó tömegben megjelent ekkor Schandl üzletvezető s nyugalmra intvén az embereket, lebeszélte Daxot nyaktörő tervéről.

A hivatalosobák.

Az üzletvezetőség irodái üressek. A hivatalnokok jó része Budapestre utazott, a többiek a sztrájkolókhoz csatlakoztak, mások — csak nem dolgozhatnak ilyen izgalomban. De szennációt okozott ám a hivatalosobákban a sztrájk ténye. Az üzletvezetőség sürgőnyileg tett jelentést a kereskedelmi miniszternek, intézkedést kérve a szomorú ügyben.

A szobákban itt is ott is heverészett egy-egy fölhívás, melyben az állomásfőnökség minden alkalmazottat szigorúan utasít, hogy jelenjék meg az állomáson.

Lecke a sztrájkrol.

Miért jelenjenek meg az állomáson?

Azért kellett megjelenniük, hogy Pollák felügyelő ur leckét tartson az alkalmazottaknak a sztrájk kö-

vetkezményeiről. A lecke folyamán Korb János ellenőr belépett a terembe, hogy ő is hallgassa Pollák Lajos szent igéit. De a nagy ur Korbjal együtt a tisztviselő urakat oly goromba hangon utasította ki a teremből, hogy ez, érthető izgalomban méltó módon vágta vissza a basáskodó főfelügyelő hetykeségét.

Az alkalmazottak elképedtek. Lne egy nagy urrá vált valaki, a ki azt a kisebb urnak megmaradt derék, tevékeny alakot, a kinek ő egész vasúti existenciáját köszöni, a ki neki első, apai főnöke volt, most, hogy a sorsuk változott, milyen módon torkolja le. Elképedtek, hogy hát azok, a kik fölfelé ugy esküsznek a tiszteletről és loyaltásra, lefelé, még egy érdemükben megőregedett, csaknem 40 év óta becsületes munkával dolgozó, valóban urí emberit így megbánthatnak? Az ilyen főbélvalók csinálják a sztrájkokat. De el kell jönnie egy más kornak, a midőn a becsületes kézzel és tiszta, de büszke szívvel dolgozók érik el a most egyéb egyedek által élvezett gyümölcsöket!

Sztrájk a műhelyekben.

A műhelyekben is kiűt a sztrájk. Ez itt is érthető talán, hisz a műhelymunkásait még csak nem is sorolják a kinevezett alkalmazottak közé. Jogos óhajuk, hogy az ő fizetési és nyugdíjgyük szintén rendezessék s a budapesti műhelymunkások hír szerint még ma ki-mondják a sztrájkot, melyhez a kolozsvári munkások is nyomban csatlakozni fognak mihielyt az erre vonatkozó értesítést a fővárosból megkapják.

Rendelet a távirón.

Az államvasutak igazgatósága, mint mindenható, Kolozsvárra is táviratozott kedden, mely szerint a szabadjegyek kiadását eltiltja az illetékes osztályoknak. Katona Lajos távirász továbbítani akarta a sürgőnyt, de nem vették föl sehol, ellenben visszafeltek neki oly hízlelő jelzőket, hogy csak a kötelességteljesítésnek legmélyebb érzése tudta még ott tartani a telegrafasztárnál. Próbált s kisérletezett tovább, de mindhiába. Mire itt-ott kézhez vették a távirati rendeletet, — a szabadjegyek kiadatnak s a szabadjegy tulajdonos alkalmazottak ki vigan, ki busan, de kiki az összetartás eszméjétől hevitve robotogott föl a központba: Budapestre.

Földessy Ödön elfogatása.

Földessy Ödönt, a mozgalom egyik vezetőjét — szombathelyi főellenőrt — tegnapelőtt este minisztertanács határozattal letartóztaták. Dr. Lengyel Zoltán képviselő közbenjárására 1½ óra múlva szabadon bocsátották. Földessy kolozsvári ember, iskoláit itt végezte a kolozsvári ev. ref. iskolában.

Negyvenezer márka.

A kormány a német vonatokhoz is fordult, hogy adjanak kölcsön mozdonyvezetőket. A németek vasúti egylete azzal felelt erre, hogy a konzultus utján 40.000 márkát utalványozott a sztrájkoló vasutasok vezetőbizottságának.

Megvert állomásfőnök.

Kolozsvárra érkezett jelentés szerint Hartmann szolnoki állomásfőnököt, a ki erőszakot akart használni az alkalmazottakkal szemben, megverték és egy teherkocsiba csútkák be.

Sztrájk az egész országban.

A forgalom tegnap reggel nemcsak Kolozsvárt, hanem az államvasutak csaknem minden vonalán, szerte az egész országban megszűnt. Tudósításaink közül — melyek a vidék sztrájkoló állomásairól érkeztek, — alábbiakat közöljük.

Sepsi-Szent-Györgyön.

Az itteni állomás összes alkalmazottai sztrájkba állottak tegnap. Az összes forgalom megszűnt. Az állomás telve utasokkal.

Aradon.

Aradon szintén tegnap reggel állott be a sztrájk. A jegykiadás és az egész forgalom megszűnt. A teljes alizsi és szolgaszemélyzet elvonult az állomásról.

Pozsonyban.

A pozsonyi állomáson ugyanez a kép. Pozsonyban már a szerdára virradó éjszaka bezúttak a vonatközlekedést és itt különösen vesztegelnek a vonatok, melyek-

nek elmaradt utasai közt óriási az izgalom és türelmetlenség.

Csongrádon.

Tegnap reggel Csongrádon is megszűnt a vasúti forgalom, itt azonban kevésbé érezhető a sztrájk óriási kihatása, mint egyebütt.

Zágrábban.

Zágrábban hasonló módon kitört tegnap a forgalomszűnet. Zágrábból különösen sokan érkeztek a tegnapi nagygyűlésre, de közben kellemetlen incidensük támadt a rendőrséggel, mely többüket a főkapitányságra szállította.

Hasonló jelentéseink érkeztek az ország minden részéről. Sztrájk itt, sztrájk ott, sztrájk mindenütt. Az ország legfontosabb gépezete megállt, szűnetel.

A sztrájkbizottság távirata.

Az állami táviró vonalat elzárták a vasutak elől: küldöttek hát egy táviratot a saját vonalukon. A távirat pedig szól teljes szövegében ekként:

„Még mindig tárgyalnak illetve harcolnak a képviselőházban a mi igazunkért, de egyebet nem tudunk.

Akik az 503-ással mentek, azok Szolnokon ragadtak, nem mentek tovább, mert minden pályaudvart megszállott a katona-ság és a kiszállni akarókat nem engedték sehoval. Ott tartották őket és állítólag a rendőrségre kísérték valamennyit. A képviselőházban ezt is megintertpelték. Egyik vendéglőkertben 14000 vasutas van együtt és most ugy ök, mint az egész országban lévő helyi bizottságok kijelentették, hogy mindaddig, míg ezeknek elégtétel és a felfüggesztetteknek állásukba való visszahelyezése meg nem történik, addig most már a fizetésrendezésről sem tárgyalnak egy szót sem. Mit esküvel bizonyítottak az Admáltól a Kárpátokig mindannyian a vasutasok.

A minisztertanács azt határozta, hogy a fizetésrendezésről szó sem lehet és a vezetőket szigorúan meg fogják büntetni, de hát mi erősebben állunk, mint valaha és nem engedünk egy jótányit sem. Német vasutasok eddig 640 ezer koronát, az osztrákok 40 koronát bocsájtotta a magyar vasutasok rendelkezésére, a franciák és beszeszeniek is megindították részünkre a gyűjtést és kitartásra buzdítanak bennünket, tehát sehol sem kell engedni semmit sem. Éjen.”

Igy szóla a távirat, amely megküldött minden városba a sztrájkolók saját vonalán. Hogy hogyan kerítették meg ezt a vonalat azt persze majd csak a sztrájk után fogják megtudni.

UJDONSÁGOK.

Egy fogas kérdés.

Kolozsvár, ápr. 21.

A magyar államvasúti alkalmazottaknak tegnap megkezdődött — és most már országosan egyöntetű sztrájkja — egy oly kérdés megoldását vetette fel, amely bírói körökben is — talán — kérdés és vita tárgyát képezheti.

Ez a szállítások szűnetelése miatt felmerülhető (és valószínűleg sok oldalról felmerülő) — kár — és elmaradt haszon kárpótlása iránti kérdés. Vasúti kifejezés szerint: „A vis major kérdése.”

Van-e a magyar államvasúti alkalmazottak jelenlegi munka szűneteléséből kifolyólag joga a magyar királyi államvasutat képviselő kormányának, hogy a netán felmerülő kártérítési perekben a „vis major” esetével az ületszabályzat 65. §-a alapján védekezzék, illetve hogy a kártérítési kereseteket visszautasítását követelje? — Nincs! Legalább a mi szerény nézetünk szerint nem lehet. — Nem pedig azért, mert a jelenlegi — sajnos — kínos állapotot, nem a Máv. alkalmazottak idezés elő, hanem az a halatlan terrorizmus, a mely első sorban a majdnem kierooszakolt — rendezési törvényjavaslat — minden egyes tételében megnyilatkozik. Más sorban az ennek javítása, avagy bár tényleg vétele érdekében megkísérlt közvetítések visszautasítása által az egész testület hangulatára hatott ki. — S kik tették ezt? Nem a vasutasok testülete. Nem. — Elnézkezz! Tették ezt azok, a kik a Máv. testületét semmibe sem vették s nem veszik ma sem. Ezek a szállítási akadályok okozói! Már pedig, a hol az egyik fel az egyezségre — tisztességes alapon kész, — míg a másik attól mereven elzárkózik, az viselje és viselnie is kell az ebből következő felelősséget is.

Igy nyilván való, hogy a szállítási akadályok miatti kártérítési felelősség csupán a kormányt terhelheti s hogy a „vis major” esete fenn nem forog.

— (Rákóczi Ferenc hamvai Kolozsvárról.) A lelkesedés mellett általános forró óhaját Kolozsvárról, hogy Erdély utolsó fejedelme az erdélyi részeket át tegye meg utját hazafelé, hogy egykorí fővárosa hódolattal fogadhassa.

— (Válasz egy kitarottnak.) Abban a vitában, mely közöttünk és egy szubvencióból kitarított lap között folyik, az a sajtó-organum tegnap oly tére ragadtatta magát, melyre mi sohasem követjük. Rettenetesen, dühösen, — mint aki érzi, hogy minden szavunk igazság, — ront nekünk és oly brutális modorban támad feneketlen és tehetetlen dühében reánk, amely már valósággal az elmeorvosi tudomány beavat-

kozását követeli meg. Fájdalom, törvényeink hiányossága erre nem nyújtanak eszközt, ellenben arra igen, hogy a rágalmozókat törvény elé állítsuk. Mi azon újság támadásai ellen igénybe is vesszük a büntető bíróság oltalmát és a sajtópert megindítjuk. Csupán annyit óhajtunk még megjegyezni, hogy támadásában valamilyes „nyelvtörletésről” beszél. Ehhez persze éppen annak, lapnak van legkevesebb joga, mert hiszen tudvalevő, hogy a szubvenció-ért, nyelvének minden képegni használatára éppen az a lap van a kormánnyal szemben kötelezeve.

— (A második ülészak esküdtői.) A kolozsvári királyi törvényszék esküdtőbizottságának tagjai, az 1904. évi második rendes ülészakon a következők:

Rendes esküdtők: Diószeghi Ferenc házibirtokos, Kolozsvár. Pausinger Sándor tanár, Kolozsvár. Dr. Haller Károly egyet. tanár, Kolozsvár. Baróth Ignáz mérnök, Ifj. Andrásföszki Dániel bankhivatalnok, Kolozsvár. Hangay Oktáv keresk. akad. tanár, Kolozsvár. Lux Kálmán kereskedő, Kolozsvár. Dr. Nagy Zoltán ügyvéd, Kolozsvár. Dr. Fabinyi Rudolf egyetemi tanár, Kolozsvár. Palczey Ede status pénztárnok, Kolozsvár. Dr. Szádeczky Gyula egyet. tanár, Kolozsvár. Szathmári Ákos tanár, Kolozsvár. Macskási Zoltán s. tanár, Kolozsvár. Reményik Viktor kereskedő, Kolozsvár. Dr. Richter Alkár egyetemi tanár, Kolozsvár. Székely János tanár, Kolozsvár. Kiss Sándor kereskedelmi akad. igazgató, Kolozsvár. Betegh Péter fakeskeskedő, Kolozsvár. Dr. Márki Sándor egyetemi tanár, Kolozsvár. Abraham Antal ügyvéd, Kolozsvár. Dr. Hoór Károly egyetemi tanár, Kolozsvár. Dr. Dávid Leó egyetemi tanár, Kolozsvár. Kovács Ede kereskedő, Kolozsvár. Ladics Nándor egyet. gondnok, Kolozsvár. Baró Feilitzsch Arthur orsz. képviselő, Kolozsvár. Lázár Károly birtokbérő, Vajda-Kamarás. Kolozsár Lajos polg. isk. igazgató B. Hunyad. K. Nagy Gyula gazdasági, Mező-Ör. Krizbai Báa birtokos, Magyar-Sárd. Gaál Albert nagybirtokos, Mező-Szilvás.

Helyettes esküdtők: Orient Gyula ügyész, Kolozsvár. Kanitz Vilmos keresk. ügynök, Kolozsvár. Dr. Vég József ügyvéd, Kolozsvár. Ungar Ferenc bankhivatalnok, Kolozsvár. Raffain Jakab uradalmi ellenőr, Kolozsvár. Szöllösi Kálmán kórházgondnok s. Kolozsvár. Veres László kereskedő, Kolozsvár. Kreutzer Lipót kereskedelmi akad. tanár, Kolozsvár. Wertheimer Miksa szeszgyáros, Kolozsvár. László Gyula bankhiv. főnök, Kolozsvár.

— (Kolozsvár első nőorvosa.) A feminizmus ragyogó eszméjének első látható diadala városunkban: egy kinevezés. Egy érdekes kinevezés, mely városunk, egyik fontos intézményének törzsakarába, női ültet belé, diplomás hölgyet, orvoskisezszynt. A helygyminiszter ugyanis a kolozsvári állami gyermekmenhely második nőorvosává dr. Szendeffy Idát nevezte ki, ki legközelebb már meg is kezdi itt jelentős tevékenységét.

— (Tanonc munkakiállítás Kolozsvárról.) A kolozsvári tanonc munkakiállítás e hó 24-étől május hónap 1-éig, a Ferencz József iparmuseum malom-utcai helyiségeiben fog megtartatni. Az érdekes és tanulságos kiállítást e hó 24-én délelőtt nyitják meg ünnepélyesen, míg az ünnepélyes bezárását május 1-én délután 3 órakor tartják meg. A kiállítás rendezőbizottsága főlköri mindazon mestereket, kiknek tanoncainak a kiállításra részt vesznek, hogy a kiállítandó tárgyakat tanoncaikkal idejelenkor elkészítve, legkésőbb április 22-ig, tehát holnapra, a fenn jelzett helyre beszállíttassák.

— (Intézkedés a vasúti gyors- és teherárak dolgában.) A magyar királyi államvasutak kolozsvári üzletvezetősége a gyors- és teherárak dolgában alábbi értesítés közlésére kérte föl lapunkat: A vasúti szállításban beállott akadály következtében ártórtólások elkerülése céljából akkép intézkedünk, hogy vonalaink összes állomásain a gyors és teherárak felvétele beszüntetessék és a már felvett, de még nem továbbított, valamint utban levő és feltartóztatott szállítmányok feladók rendelkezésére bocsájtassanak. Mirel kérjük a közönséget becses lapjában értesíteni.

— (Jótekonyság.) A kolozsvári izr. nőegylet Neuberger Mariska emlékalapítványának gyarapítására dr. Róth Mór ügyvédjelölt gyűjtéséből befolyt: Pozsonyi Sándor 20 kor., Róth Mór, Lorant Artur, Neuberger József, Stotter Sándor 10—10 kor., Friedmann Ignác, Czigler Armin, Szántó Zoltán és S. L. 5—5 kor., Weisz Gyula 3 kor., Sebestyén József, Kapos Mór és Braun Ede 2—2 kor. Fogadják a gyűjtővel együtt az adakozók az elnökség hálás köszönetét.

— (Élet az egyetemen.) Mozgalmas, élénk most az egyetem tétája. A folyosók ragyásig megvannak telve golyákkal, öslogásokkal, szigorlatiakkal és filozoftrínákkal. A golyák már megkezdették a drukkot, pedig még szinte egy hónap választja el őket az első alapvizsgától, melynek sikerét főképen a római jog teszi kétségessé. A szigorlatik nem drukkálnak; ök sok vihart állítottak ki már, egymondják és látszólag nyugodtan vonulnak be a szigorlati terembe, hol azonban miután ott „egymás között” vannak, megadják magukat sorsuknak és bizony mi tures-tagadás, ezek a szép szál helyke bajszos, huncut szemű fiok is szurkolnak, akárcsak a kis diákok ott a gimnáziumban. Nagyban szurkolt tegnap is az egyik teremben egy szigorlati. A vegyesből nyagatták és ő alig győzte törölni homlokáról a verejtéket. Nagy pechje volt: már a mentő kérdésnél tartottak, midőn táviratot kézbesítettek neki. A jelölt izgatottan bontotta fel a sürgőnyt s amin-

olvasta mind, derültebb és derültebb lett arca és kollégái felé fordulva boldogan rebegte:

— Fiu, fiu.

Sokan nem értették meg a dolgot s mikor vége volt a szigorlatnak, mely a jelelt fényes elhasalásával végződött, kíváncsian kérdezték meg tőle.

— Mit jelentettek azok a rejtélyes szavak, mit szigorlat közben, a sürgöny elolvasása után mondtok.

A kérdésre a következő sürgőnyvel felelt a szigorlati:

„Feleségednek ma egészséges gyügyermeke született. Anya és gyerek a körülményekhez képest jól érzik magukat.

Anyád.”

És a sürgőnyvel kezében ragyogó arccal csörtetett előre a zsufolt folyosókra.

— (Találtatott) egy ezüst óralánc, melyet a magát igazolni tudó tulajdonos, Deák Ferenc-utca 49. sz. alatt a háztulajdonosnál átvethet.

— (Talált karperec.) Találtatott a színház előtt egy arany karperec. Igazolt tulajdonosa átveheti lapunk szerkesztőségében.

— (Felolvasót keresek) ki szigorlati tárgyakat olvasni föl nekem tíz napig, naponta 7—8 órán át. Bővebbet a szerkesztőségben délután 5—7-ig.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, csütörtökön, ápr. 21-én:

PRY PÁL

Vígjáték 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, pénteken, április 22-én:

A VÁNDORLEGÉNY.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Csütörtök: Új betanulással először: Pry Pál (b. 188. sz.).

Péntek: A vándorlegény (b. 186. sz.). Szombat: Új betanulással először: A modell (b. sz. XV. sz.).

Vasárnap d. u.: XIII. ifjúsági előadás: Tudós nők.

este: A modell (b. 188. sz.).

* **Aranyvirág.** Szép közönség gyűlt össze tegnap este a színházban, az „Aranyvirág” című operette előadására, mely tegnap nagy részben új szereplőkkel került színre. A címszerepet Harkányi Gizella játszotta sok igyekezettel, de annál kevesebb eredménnyel. A kolozsvári színpadra a tehetségtelenségnek, a modorosságának ekkora fegyvertárával még alig állott ki valaki. Közönséges trükkök és izléstelen mozdulatok, ha mindjárt az örök mosolygás zománcával vannak is „bearyozva”: egyáltalán nem primadonna kvalitások. A kisasszony talán kisebb, sokkal kisebb szerepekben tűrheto tagja lenne színházunknak, de az elsőrangú primadonna szerepekben, mégis csak jelentékeny próbára teszi a közönség türelmét.

Béppot — Székely Gyula játszotta, a kinek játékában teljesen érvényre jutott a szerep minden jellegzetes varázsa és szép éneke pedig igaz gyönyörűséget szerzett. Nagy Imre játszott még egy kisebb szerepet az újak közül. A régiak közül Károlyi Leona, Kassai, Mészáros, Szegő a közönség folyton ismétlődő tetszése mellett mulattatták a nézőteret.

* **Pry Pál**, a hét év óta nem adott kitűnő boházra ma páros színi bérletben került színre. Megyeri, Kassai, Mészáros, Deszéri, Szegő, Székely, Birczi, Lazkó Aranka és Csige Bóka és Hegedűs Szeráfn lesznek az előadás főszereplői.

Táviratok

A sztrájkbizottság megalakult.

Ludwig Gyula bukása.

800 vasutas letartóztatása.

A békefeltételek.

Budapest, április 20.

Három külön vonaton utaztak a vasutasok a nagygyűlésre. A vezetőség értesítette a vonatokat, hogy a rendőrség várja a vasutasokat. Erre 1200 vasutas kiszállt Budafokra, akik aztán hajón mentek be a fővárosba.

800 vasutas letartóztatása.

Pár perc múlva érkezett Budafokra a IV-ik vonat, melyen 400 alkalmazott volt. Ezek megrekedtek ott, mert a villamos vasut végállomásán nem volt elég kocsi. Óráig veszteltek ott és ezalatt a vonatok Kelenföldre üresen bejutottak. Ott a rendőrség lefogta a mozdonyvezetőket, de azok nem vallották meg, hogy hol vannak a hivatalnokok. A rendőrség azonban megsejtette a dolgot és egy század katonasággal kivonultak a Fehér-

vári-ut felé, ahol reátaláltak a gyalog haladó vasutasokra. Felszólították őket, hogy kövessék a rendőroket és ezt a felszólítást a katonák szuronyai tették erősebbé.

Letartóztatottak tehát 400 alkalmazottat és pedig az igazgatóság azon feljelentésére, hogy a vasutasok önként lefoglaltak egy vonatot, mely az állam tulajdona.

A fiúmeiek megtudták az esetet és ők már óvatosabban, kerülő uton gyalog indultak be a városba. De a Boráros téren megállították őket is egy csapat rendőr és arra kényszerítették, hogy szálljanak hajóra. A hajó a Petőfi-téren tette partra a vasutasokat, ahol egy csapat rendőr és egy század katonaság asszisztálása mellett a főkapitányságra vitték őket és egy pincében helyezték el az elfogottakat.

A sztrájkbizottság.

A központi intézőség most már megalakította a sztrájkbizottságot. A kormány erőszakos eljárása által minden méltányos egyezkedés ki van zárva. A sztrájkbizottság a következő feltételeket állapította meg.

A memorandumban követelt teljesítése.

A szolgálati pragmatika. Az országos szövetség megalakítása.

A sztrájk következtében senkinek bántódása ne legyen.

A fizetésrendezés nem rendeleti, hanem törvényhozási uton történjék.

E feltételek teljesítése nélkül a szolgálatot meg nem kezdik.

A közönség rokonszenve.

A fiúmei vonat, mely a vasutasokat Budapestre vitte, mindezt nagy órációkkal fogadták.

Kaposvártól zenével várták a vonatot, mely a Rákóczi huzta, mikor a vonat beérkezett. A vasutasok kiszállottak és a Kossuth nótát énekeltek.

A fenniek kinyilatkoztatták, hogy **Justh elnököt ügyük árulójának tartják és vezetőjüknek el nem ismerik.** Tiltakoznak a letartóztatás ellen és a sztrájkért a felelősséget a kormányra hárítják, mely erőszakosságával egyenesen provokálta erre a végső eszközre a vasutasokat.

A diadalt biztosra veszik és ezért nem engednek.

A rendőrség terrorizál.

Szirmay rendőrfelügyelő megidézte **Kacsó** mozdonyvezetőt, az altisztek vezető emberét és figyelmeztette, hogy a **sztrájkot nem veszi tudomásul, mert nincs bejelentve és figyelmeztette, hogy óvakodjanak minden csoportosulástól.**

Klobucsár altábornagy kalandja.

Klobucsár Vilmos altábornagy, a VI-ik honvédkerület parancsnoka szintén a tegnap esti vonattal utazott, de mikor Szolnokon megállították a vasuton, erősen méltatlankodott és kifakadt, mert neki tovább kell utazni.

Egy vasutas megnyugtatta: — Kérem, én állomásfőnök vagyok, még se tudok utazni.

A vasutas katonák.

Hire járt, hogy egy vasutas ezred érkezik Budapestre a szolgálatot teljesíteni. De éjjeli 11 óráig semmi hír sem érkezett róluik.

Egy mozdony.

Egy mozdony mégis kiindult Budapestről és pedig egy főmérnök által vezetve, a bruchi vonal megvizsgálására.

Ludwig nyilatkozata.

Ludwig kijelentette, hogy a sztrájkot a legsúlyosabb renitenciának tartja és **ne is várjanak most már méltányosságot.** Az ügyek rendezése nem az ő, hanem a kormány hatáskörébe tartozik. Reméli, hogy győz a jobb belátás a vasutasoknál és holnap a rend helyreáll.

A sztrájkbizottság Ludwig ur naiv hitére a feltételek publikálásával felelt.

4000 sertés.

Nagy-Váradon 4000 sertés vesztel az állomáson.

A postai küldemények.

A Bécsbe szóló postai küldemények hajón és Déli vasuton expedáltak.

Egy hulla a vonaton.

Özv. Tóthfalvy Lajosné hulláját Szegedre szállította a gyászoló család. A hulla-kocsit még leszállították Szegedre, de a gyászoló család Budapestben lemaradt.

1400 katona.

Az a terv, hogy Kornenburgból 1400 fiatal katonát szállítsanak le hajón és azok teljesítik a mozdonyvezetői szolgálatokat. Szakemberek véleménye szerint azokkal a fiatal katonákkal nem mehetnek semmire.

Ludwig Gyula bukása.

Ludwig Gyulát — mint jeleltik — már elcsapták. Helyébe Vöröss László volt kereskedelmi államtitkár nevezte ki a kormány ideiglenesen.

Budapest, éjjel 2 óra.

A kormány alkudozásai.

Délután Vöröss László, Hock János, Vázsonyi Vilmos és Lengyel Zoltán felkeresték a sztrájkbizottságot, hogy velük a békés megoldásról tárgyaljanak.

A bizottság kijelentette, hogy mindaddig míg a letartóztatott vasutasok ki nem bocsáttatnak, nem állnak szóba senkivel.

A képviselők ezt tudomásul vették és Hieronymit keresték fel, akinek intézkedésére szabadon bocsájtják az elfogottakat, akiket a tolonházban egyenkint igazolnak fővárosi kártarsaik.

Ezután a négy képviselő ismét beköszöntött a sztrájkbizottsághoz, azzal, hogy a letartóztatott vasutasok szabadon bocsáttatnak. Erre a sztrájk-bizottság belement a tárgyalásokba.

Hock János azt ajánlotta, hogy válasszák el a fizetésrendezés ügyét a sztrájkjától, mert előbb ez utóbbit kell orvosolni.

A sztrájkbizottság a következő feltételeket szabta:

Sem a jelenben, sem a jövőben senkinek bántódása ne legyen.

A felüggesztett tisztviselők visszahelyezése.

Az eltöltött nagygyűlés holnap való megtartásának engedélye.

A szolgálati pragmatika megalkotása.

A fizetésrendezés sérelmének a képviselőház pénzügyi bizottsága elé, memorandum alakjában való beadhatása. Az Országos Szövetség létesítésének engedélye.

A kiküldötték ezt tudomásul véve, Vöröss László és a többiek fél 7 óra óta, — telefonjelentésünk leadásakor, éjjeli 2 órakor — még tárgyalnak Tisza Istvánnal.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest április 20.

A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt ma este értekezletet tartott, melyen a civilista felemelése ellen hozták azt a határozatot, hogy az ellen elszántan küzdeni fognak. A párt álláspontját **Rákosi Viktor** fejté ki.

A vasutasok ügyében kimon-

dotta a párt, hogy a kormány eljárása a közszabadságok legsúlyosabb megsértése, melyért már a holnapi ülésen felelősségre is vonják a kormányt. A párt nevében Szatmári Mór szólal fel, aki indítványt is ad be, hogy a pénzügyi bizottság legkésőbb szombaton vegye tárgyalás alá a vasutasok fizetésrendezésének ügyét.

REGÉNY.

Japán regék. (11.)

Fordította: Szabó Károly.

III.

Parázs hercegisasszony kéri.

Ilyenkor virághintón vitte magát, mert a fénybogarok birodalmában a hölgyek nem tudnak repülni — és szabad volt neki a rizsföldeken, vagy a virágzó indigóréteken szaladgálni, mialatt a király csapatszemlélt tartott vagy a népnépzépeken vettek részt.

Hanem mikor felsérdült, már nem il-

lett hozzá, hogy a szülei házon kívül, idegen uracsoknak mutogassa magát. Magasrangú ifjú dámák erkölcsösen odahaza ülnek és csak hintón, megfelelő kísérettel hagyják el a házat.

Igy tett a kis hercegnő is, és ha a király kihallgatást adott, vagy esténként társaságot rendelt magához, ő egy függöny mögé rejtőzve ült. Ha rokonok jöttek látogatába, csak akkor volt neki megengedve, hogy a nyilvános társalgásban részt vegyen és a ház barátait ügyes zenéjével és énekével mulattassa. Már virágzó hajadonná nőtt és messés szépségével, csilámló aranyos zöld pompájával elragadott mindenkit, akik abban a különös kegyben részesültek, hogy őt láthassák.

Ezek meg is vitték hetedhét országra az ő bájaiknak híret s így történt, hogy messze földről is elklúdtak a fejedelmek és hercegek követeket, akik az ő kezét a királytól megkérjék. Ekkor az apa magához kérte az anyát meg a lányt és így szólt:

— Hotaru Hime már nagy lány s ideje volna, hogy rangjához illően férjhez adjuk. Roppant sok kéro versenyez kezéért, de ő a mi egyetlen lányunk és én csak nehéz szívvel válnék meg tőle. Azért jó lenne, ha ő maga választaná ki, hogy ki házának lesz a gyermeke.

Felelt a királyné:

— Fáj bizony az anyának, ha gyermekét elveszti, hétszeresen fáj, ha idegen lép az ő anyai jogába. Azért én azt kívánám, hogy az én leányom új otthonában mindjárt urnó legyen. Apósa és anyósa árnyai tartsák tisztelőben kiváltságainkat és az ő férje lenne akkor a mi fiunk:

Most térdre borult a hercegnő és így szólt:

Főöségek szüleim! Nem fér meg keblemben a szívem, úgy el van telve gyermeki szeretettel és hálával. Nem vágyok én más házába, nem is találhatnék szebbet ennél. Sohase tudnék idegen apához meg anyához szokni. De ha már ez a sorsom, hogy férj-et válasszak, akkor az olyan legyen, aki engem igazán szeret és akit én viszontszerelemre méltónak talállok. Azért engedjék meg nekem, hogy lássam a kéroimét és próbára tegyem őket, melyet ugyan nem volna szabad kiállaniok. Ha van eszük, nem mennek bele, mert a kísérlet életökkel jár; csakhogy aki a próbától kivonja magát, az jobban szereti az életét, mint engem s akkor nem méltó szerelmemre. Aki győz, az legyen az én férjem.

A szülői beleegyeztek lányuk kérésébe és a király hírt adta a kéroknek, hogy másnap este a hercegnő maga fog válassztani.

Mikor a nap leáldozott, az esti fény kialudt, az aranyporos és fakó zóldd, ez meg hig kékke halványult és lassanként mélyebb és mélyebb tónusokban színtelenné sötétült, mikor az ezüst égi folyam partján megjelent a fonó asszony és epedve várt az imádot pásztorra és végül felcsillant a csillagok arany harmatja az égi kaszában, a király palotájában is minden készen volt a kérok fogadtatására.

Akkor odacsúdlott a nép kíváncsi tömege, kiki — ahogy ez törvény — égő lámpással és ellepte a halastó körül az uszó lótszeleveleket és virágokat. Ezer meg ezer fátylós szolga ment a vendégek elébe, hogy megvilágítsa nekik a palotához vezető utat. Körül a teremben apródok és udvari emberek álltak fátylúkkal, melyek fényében tűndökltek az arany oszlopok meg a trón, ahol a király, országnagyjaitól körülvéve, ragyogó öltözkében ült. Egy függönyül szolgáló lótszelevelé födte el Parázs hercegisasszonyt, aki királyi anyja oldalán ült, udvarhölgyeivel, aranyos zóldfényű ruhában.

Eljött az óra s a kéroknek beláthatatlan menete közeledett a csillag palota felé. A rovarnemenzéseknek, a bogaraknak, lepkeknak, molyoknak, szitakötőknek, méheknek, darázsoknak, legyeknek és szunyogoknak fejedelmek és hercegek is voltak ezen. És micsoda zsongás és dongás, zugás és bugás, zizegés és csirpelés, csapongás és repkedés volt amit ott véghezvittek! Hotaru hercegnő majd megsejtett ebbe a nagy lármába.

Legelsőnek egy félszeg legényke lépett fel, fekete szőrös ruhában. Szokatlan levén neki a világosság — mert egy jávorfának sötét vockában lakott — elkáprázva baktatott előre és majd széltépte a függönyt, mely mögött a hölgyek ültek. Kérésére így felelt a hercegnő:

— Hozzon kérem előbb tüzet nekem, akkor a felesége leszek.

A darázs megörült sikerén és elröptült, hogy kíváncságot teljesítse.

A park bejáratánál, a postás kis szobájában ült egy szolgáló és varrt éjjeli lámpája fényénél, melynek papírnyője fojnylt. Nagyon szegényes lámpa volt ez, egy lapos agyag csésze, tele repecolajjal, melyben kákvég égett.

De tudta is Darázs ur, mi fán terem az az olaj. Ő csak a lángot látta és neki repült — csakhogy a csészébe pottyant és nyomorultul belefejt.

(Folytatása köv.)

Felelős szerkesztő

HERCEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉR.

Sz. 1409—903. II.

Ő Felsége a Király nevében!

A kolozsvári kir. ítélőtábla, mint felebbviteli büntető bíróság Gál Jenő kir. ítélőtáblai tanácselnök, mint első, br. Rud nyánszky Béla, Papp Farkas, Incze Gerő, Becsek Lajos kir. ítélőtáblai bírák, valamint dr. Joó Károly kir. ítélőtáblai tanács-
* E rovart alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

jegyző, mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett rágalmazás véségével vádolt Hanasievicz Ignác büntetőbíró és kolozsvári kir. törvényszéknek, mint büntető bíróságnak az 1903. évi február hó 5-ik napján megtartott nyilvános főtárgyalása alapján 1555/903. bftó szám alatt hozott ítélete ellen vádlott által bejelentett felebbzés folytán, id. Sipos Gábor, mint fő magánvádlónak s a szabadiláron levő Hanasievicz Ignác vádlottnak s Várady Aurél ügyvéd, mint közvédelem jelenlétében Kolozsvárt 1903. évi május hó 27-én megtartott nyilvános felebbviteli főtárgyalás alapján a vád és védelem meghallgatása után hozta a következő

Ítéletet:

A kir. törvényszék ítélete a büntetés mértékéről rendelkező részében a Bp. 385. §. 3. p. alapján a Bp. 423. §. 2-ik bek. értelmében megsemmisítették és Hanasievicz Ignác vádlott a bír. 92. §. alkalmazásával az első bíróság ítéletében meghatározott helyre, időben és célra fizetendő 140 (egyszáz negyven) kor. fő és 20 (husz) kor. mellékbüntetésre ítéltetik, mely pénzbüntetések behajthatatlanság esetén a bír. 53. §. alapján 7, illetve 1, összesen tehát 8 napi fogházra lesznek átváltoztatandók.

A büntesség kérdésére vonatkozó egyéb részében a kir. törvényszék ítélete helyben, nem felebbezett ama részében pedig, a melylyel vádlott a becsületésítés véségének vádjá alól felmentetett, érintetlenül hagyatik.

Indokok.

A kir. törvényszék ítélete felebbezett ama részében, a melylyel vádlott a rágalmazás véségében mondatott ki büntetésnek felhozott indokain felül még azért is helybenhagyandó volt, mert a Kolozsvárt megjelent „Ujság” című napilap 1900. évi 341 és 1901. évi 50. számaiban vádlott által közzétett közlemények nem meggyalázó kifejezéseket, hanem oly tényállításokat foglaltak magukban, a melyek valódiság esetében Sipos Gábor ügyvéd ellen a fegyelmi eljárás megindításának okát képeznek és a körülmény, hogy az ügyvédi kamara a Sipos Gábor ügyvéd által maga ellen kért fegyelmi vizsgálatot nem rendelte, mert a kamara hozott határozatának indokaiból kitetszően, de hatáskörének természetéből is kifolyóan csak a Sipos Gábor ügyvédi eljárása ellen felhozottak valódiságát, illetve valótlanságát bírálta felül és állapította meg egyidejűen eljárásának helyességét.

A büntetés mértékét illetően, a vádlott mellett fenntorgó és a kir. törvényszék ítéletében ismételtot enyhítő körülmények és ezek között különösen az, hogy a vádlott elmeállapotáról adott orvosi szakértői vélemény szerint vádlottat szenvedélyes, indulatos, sebezékeny lelke a vádbeli cselekmény elkövetésénél lényegesen befolyásolta, továbbá vádlottnak figyelmen kívül szüntet nem hagyható hivatali és társadalmi állása számos és nyomatekúknál fogva bír. 92. §. alkalmazását teljesen indokolják.

Ez okból a büntetés mértékéről a bír. 92. §. alkalmazása nélkül rendelkező elsőbírósági ítéleti rész megsemmisítésével vádlott büntetését nem fogház, hanem pénzbüntetésben volt megállapítandó.

Kolozsvár, 1903. évi május hó 27-én.

Heppes Miklós, Pap Farkas, s. k. t. elnök. s. k.

(P. H.)

3981—904. bftk.

szám.

Ezen ítélet kiadatik azzal, hogy jogerős és végrehajtható.

A kolozsvári kir. törvényszéknek, mint első bíróságnak 1904. ápr. 10-én tartott üléséből.

Báró Szentkeresztly, elnök.

Felhívás a t. tisztviselő urakhoz

kik a tisztviselő-telepen hely megvételre oleso törlesztéses pénzkölcsönt óhajtanak felvenni.

Személykölcsonst kaphat különben is minden nyugdíjkepes tisztviselő katonatiszt, kinek évi fix fizetése legalább 1800 kor. Nyugdíjakok 1200 kor. nyugdíj. Magánisztviselők 1200 kor. fizetéssel, leg több esetben kezes nélkül. Minden 1000 korona kölcsön után töke és kamatban havonta 9 kor. törlesztendő. Minden irányban a legnagyobb diszkreczió biztosítottatik.

Előleges kiadás nem szükséges!

Drága kamatu Jelzőlog kölcsönök oleso kamatu 4 százalékos törlesztéses kölcsönökre átkonvertáltak. Megkeresésekre válaszbélyeg melléklendő.

Országos földhitel- és személykölcsonst intézet,

Kolozsvár, Király-utca 16.

Értekezni lehet d. u. 3—5 óráig. 2944 18—

Nyílt levél.

Szíves tudomására hozzuk a n. é. közönségnek, hogy bevásárlási utainkból hazaérkezvén, elismert első rangu gyároksoktól sikerült igen jutányosan a

tavaszi és nyári évadra

férfi és női

Sz.: 70—II. 1904.
vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1903. évi 14128. számú végzése következtében dr. Nyerges Zsigmond ügyvéd által képviselt a Közhazsnu Szövetkezet javára Kocsi Géza, özv. Bereczky Gyuláné és Bereczky Miklós ellen 600 korona s jár. erejéig 1904. évi január hó 6-án és január 11-én foganatosított végrehajtás útján le- és felül foglalt és 1655 koronára becsült következő ingóságok, ugy-mint: házbéli butor stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. járásbírószág 1903. évi V. 1105/3. számú végzése folytán 600 korona töke-követelés, ennek 1903. évi augusztus hó 21-ik napjától járó 6% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 88 kor. 86 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Gyalu községében adósok lakásán leendő eszközökre 1904. évi április hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül ki-tűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly meg-jegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becs-áron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felül foglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi április hó 3. napján.

Piger János,

kir. bír. végrehajtó.

3217 1—1

Sz.: 71—II. 1904.
vhtó.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1903. évi 14127. számú végzése következtében dr. Nyerges Zsigmond ügyvéd által képviselt a Közhazsnu Szövetkezet javára Kocsi Géza, özv. Bereczky Miklós és Bilaska János ellen 3400 korona s járulékaik erejéig 1904. évi január hó 6-án és január 11-én foganatosított végrehajtás útján le- és felül foglalt és 2059 koronára becsült következő ingóságok, ugy-mint: házbéli butor stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. járásbírószág 1903. évi V. 1113/3. számú végzése folytán 3400 korona töke-követelés, ennek 1903. évi szeptember hó 1-30 napjától járó 6% kamatai, váltódíj és eddig összesen 179 korona 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Gyalu községében adósok lakásán leendő eszközökre 1904. évi április hó 30-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül ki-tűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly meg-jegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felül foglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi április hó 3. napján.

Piger János,

kir. bír. végrehajtó.

3216 1—1

A néhai

Benigni Sámuel
hagyatékát képezett összes

Bor-

készlet nagybani eladása
megkezdődött.

Felhívjuk a n. é. közönség
figyelmét eme igen finom és
nagyon sokféle és tisztán ke-
zelt borok vételére.

Értekezhetni:

Keresztesy Pál és Fia
papírüzletében
Kolozsvár, Mátyás király-tér 10. sz.

Borszéki borviz a gyógyvizek királya!

Tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű
közönséggel, hogy a világhírű

borszéki ásványviz

erdélyrészi képviseletét átvettük.
Szátküldjük a borvizet akár
szabadon, akár ládákba csomagolva
s jutányos árban számíttjuk.

Minden megrendelést házhoz szállítunk!

Megrendelhető:

90. és 467. számú telefonon.

Mayer Sámuel és Társa
Borszéki borviz erd. főraktára.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

Borszéki borviz erdélyrészi főraktára Kolozsvárt.

Borszéki borviz: A legjobb üdítő itál!

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg, a legnagyobb gondtal, angolnyelvű és ráfűt
eljárással készített, kitűnő minőségű, vagyonilag szavatolt
fajtája, I-sőrendű, miniszteri szótárvérendelethez minden
tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas
csemege és borsfaj szőlőoltások a tapasztalatok
szerint fajtászatnak, a legjobbaknak és legmegbíz-
hatóbbaknak bizonyultak! — Minden nagyhangon
hirdető, gyárilag fűllesztett, reklámozott, elhajlított oltást
messze felülmúlunk! — Chasselas, muskotály és más leg-
kiválóbb csemegefajtákhoz összevalogatott

I-sőrendű lugas-gyűjtemény ára:

(melyeknek megrendésért és jószágért felelősség vállalatik)

1. Kis összeállítás 15 drb. 5 kor.
2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a) Borsfajok: b) Csemegefajok:
Amerikai ripária portális alanyon
oltott gyökerez, fas és zölű olt-
ványok ára tavaszi szállításra:
Ezer drb. 200 k.
Száz drb. 22 k.
Tíz drb. 2 k 50f.
Árak tavaszi szállításra
értendőek:
Ezer drb. 220—240 k.
Száz drb. 25—30 k.
Tíz drb. 3—5 k.

Hazai szőlőfajok! Filloxeramentes!

3002 90—* Szőlőkirály. (Delaware.)

A kötött talajon egyedül használható olyan rend-
kívül korai directtermő, melynek 25—26% os
cukor és szokatlanul nagy szeszartalmu bora
igen jó, hasonló a szomorodni máslához és a
maderához. Silányabb kerti vagy homoki borok
feljavítására. Gyengébb évbéli termések házasi-
tására nem lehet eléggé ajánlani. A delaware
francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az
érmellékre portált ezen perenosporának ellent-
álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb
és legerősebb bort s méltán nevezhetjük a borok
királyának A jövő szőlőszet kincse. Min-
denfít megterem, úgy a homokon, mint a kötött
agyagos, meszes, koves, palás és nyirkos talajok-
ban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól meg-
fordított, rendkívül (tartós szívós zöldhajtása 1—20
hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott
előnyeinél fogva megérdemli hogy kertjeinkben,
barázdákban, kerítések és házaik fala mellett s
minden egyébre nem használható helyeken mint

szőlő-lugas tenyésztessék!
100 darabból álló lugas-gyűjtemény osomagolva
és postán feladva csak 10 korona.

Borkirály! Mintabor 2 korona. (Delaware!)

Ripária portális telepek! • Nagy mennyiségű ripária eladást

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok!

Palackokban, úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban
a legutányosabban beszerezhető s kívánatra választható
ellenében létező felvilágosítást, vagy 1 korona utánvétele
mellett mintabort küld:

A érmelléki Szőlőszeti és Borászati Szakközlöny

mint Országos Hirdetési Kalauz

SZÉKELYHID (BIHARMEGYE).

Valódi erdélyi hegyaljai tisztán kezelt Borok

Telefonszám: 511.

2982 83—104

pinczejéből.

Bizományi raktárak:

Adi László: Deák F.-u. Telefon 470

Fuhrmann Károly:

Wesselényi Miklós-utca 10. Telef. 429.

Kondász Dániel: Mátyás kir. tér 25.

Irimias Tivadar: Arany János-tér 2.

Nyisztor Gergely: Hunyadi-tér 6. sz.

Balogh János: Trefort-utca 20. sz.

Pardi Sándor: Akácfa-utca 3. sz.

Baktay Ida: Benigni-palota vashidnál.

Nyikora Anna: Rudolf-utca 64. sz.

Rozenzweig Antal:

Szechenyi-tér 39. Telefon 436.

Telefonon megrendelhető és min-

den időtájban hazaszállítatik!

Ünnepnap és vasárnap csak délelőtti 0 óráig.

Ötvös Dánielné,
KOLOZSVÁRT,

Óvár, Bocskay-utca 1 szám,

Mátyás király születési háza szom-

szédságában)

Fehér borok zárt palackban

a 70 és 55 centiliter

70 centilit 35 centilit

zárt palackban

kor.-ban kor.-ban

Leányka erdélyi különlegesség

Asszu édes

Asszu finom

Sauvignon-Semillon

Muskotály

Risling erdélyi különlegesség

Som

Vörös borok zárt palackban

a 70 és 55 liter

Literenként

zárt palackban

koronában

Egri bikavér

Egri piros

Elsőrendű piros

Carbenette

Schiller

Fehér borok zárt palackban

a 70 és 55 liter

Literenként

zárt palackban

koronában

Hegyaljai pécenye

Asztali I. osztályu.

Asztali II. osztályu.

Asztali III. osztályu.

Ménési pécenye

Ezen árak mellett a fogyasztási adó már ki van fizetve!

Ezen árak bárhova hazaszállítva készpénzfizetés mellett

értendőek. — Üvegek 15 napra kölcsönkép adatnak.

Ujvilág

helyiségében

a 62. gyalog-ezred zenekara

csütörtökön, április 21-én

Zene-Estélyt

tart.

Kitűnő erdélyi borokról, sörrel,

jó házi konyháról gondoskodik

és a n. é. közönséget szívesen látja

Szabad bemenet.

Sipos József,

vendéglős.

McCormick Harvesting Machine Company

(Chicagói
aratógépgyár)

Knecht J.E.

3200 igazgató 1/12

BUDA PEST,

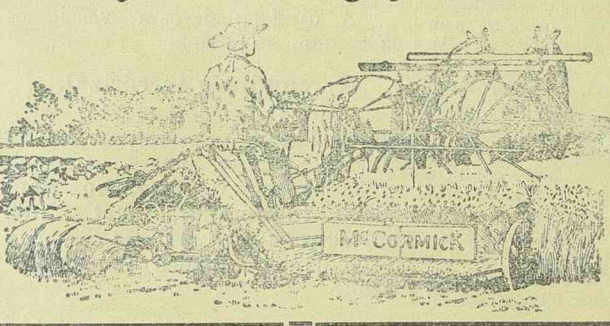
V. Váci-út 30.

Katalógusok ingyen

és bérmentve.

Felvilágosításokkal

készséggel szolgálunk!

Gyártmányok:

Kéveköti-gép,

DAISY

marokrakó ara-

tógép, fűkaszálo

gép szénagyártó

gőrblye és „Ma-

nilla” kéveköti-

fonal gyártmányai.

Évi gyártmány:

362,000 gép.

Képvisele:

Hirschfeld Károly.

Fényképezékek és Amateurök figyelmébe!

Telefonszám: 183.

Schuster Emil

Norinbergi, díszmű, játék, sport, vadá-

szati és fényképezési kellekek áruháza

Mátyás király-tér. (Gróf Rhédey-palota.)

Állványos, kézi és zseb fényképező gépek!

Minden méretű:

Nagyító készülékek!

Lencsék (objective)

és pillanatzáradak!

Fényérzékeny üveglemezek:

Lumier

Kodak és Agfa

Germania

Agfa

Heliol

Ideal

Ringer

Schleisner

E. Schaterra.

Fényképezési lámpák, másoló keretek, üveg és porcellán

fürösztő tálak, Cartonok, Passepartoutok és Albumok stb.

Ugyisint a fényképezéshez szükséges — itt

fel nem sorolható — kellekek dus választékban.

Állandó raktára eredeti gyári árak mellett:

az Amerikai-Német Grammophon-társ.

hangosan beszélő, szavaló, éneklő és zenélő

Grammophon-gépeinek és Grammophon-lemezeinek.

Ugyisint a valódi EDISON PHONOGRAPHOK, bejárt-

sított eredeti és üreshengerek, valamint a legújabb EDISON

törhetetlen Celluloid hengerekből.

Valódi angol és francia illatszerek!

Fényérzékeny másolópapírok:

Dr. Kurz Celloidin papír

Dr. Leiner

Velox, Leuta

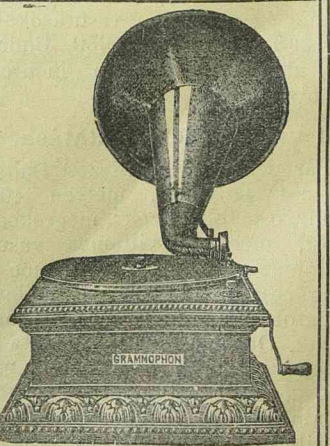
Germania, N P A

Riposbronz és Electro

Celloidin és Bromozüst

levezető lapok

Dr. Leiner Cell papír ívekben

Kereskedelmi és ipari kiállítás

E. Schassera hírneves gyáros „Minerva” fényérzékeny lemezeinek egyedüli raktára.

Kertkedvelők figyelmébe!

Ajánlom a beállott tavaszi időnyre kitűnő,
szép, kipróbált, jó fajú és dúsán virágzó

magas- törzsű Rózsáimat

az alantí olcsó árban.

Választásom szerinti fajok — és magasságban:

6 darab..... 4 kor. 80 fillér.

10 "..... 7 " 40 "

12 "..... 9 " 60 "

25 "..... 18 " — "

50 "..... 34 " — "

100 "..... 60 " — "

Megrendelések a legteljessmeretesebben eszközöltnak,
csomagolásért csak a saját kiadásomat számítom.

Szolgáltatáskészséggel

Schultz Rezső

műkertész — Kolozsvárt.

Névjegyzéket és keze-

lési utasítást kívánatra

bérmentve küldök.

Telefonszám 221.

3202 7—20